

Oponentský posudek diplomové práce Jana Novotného "Zakázané prostředky a způsoby vedení ozbrojených konfliktů"

Diplomová práce se zabývá jevem doprovázejícím existenci lidstva od nepaměti. Rozpor, který na jedné straně představuje používání a neustálé zdokonalování destruktivních látek a na druhé straně neméně patrná snaha o prosazení zákazu jejich používání zřetelně demonstrovuje rozpory a snad i poruchu myšlení lidstva. Práce je bohužel stále aktuální a zdá se, že zvolené téma bude aktuálním i nadále. Bohužel.

Autor svoji práci rozdělil do úvodu a 7 částí. První kapitola se zabývá "prehistorií" chemické a biologické války, tato kapitola pouze poukazuje na to, že již v dobách starověkých byly při válečných konfliktech používány nejrůznější látky a substance, které měly za cíl poškodit protivníka a vyřadit jej z boje. Je škoda, že se této části věnoval autor pouze okrajově a že nečerpal z přemíry dostupných pramenů, které by jistě rozšířily jeho rozhled. Hlavním nedostatkem této části je dle mého názoru zejména skutečnost, že se diplomant odvolává na jediný sekundární pramen, a to je na prvních deset stran věru málo. Druhá kapitola se zabývá počátky moderní války a mezinárodněprávními snahami o omezení používaných prostředků. Bolest je stejná, na dalších deseti stránkách přibývá jedna možná dvě publikované citace, autor si ani nedává práci s tím, by citoval primární zdroje a je otázkou, o čem by na prvních dvaceti stranách psal, nebýt prací jeho oblíbeného autora V. Pitschmanna. O snaze získat nějakou zahraniční literaturu nemůže být ani řeč. Třetí kapitola se věnuje opravdu velmi stručně vývoji v dané oblasti od První světové války až po přijetí Ženevského protokolu z roku 1925, raději svoji hlavní výhradu nebudu opakovat, platí pro třetí část stejně jako pro části předcházející. Čtvrtá kapitola je věnována chemickým a biologickým zbraním a jejich vývoji a použití ve třicátých letech 19. století a během II. světové války, pátá kapitola odkazuje na období studené války, šestá se zabývá současným stavem a sedmá kapitola v závěru shrnuje vše to, co bylo uvedeno v předchozích kapitolách.

Práce je velmi popisná, zabývá se pouze přehledem vývoje v oblasti používání chemických a biologických zbraní. Je otázkou, proč v nadpise uvádí i "způsoby vedení ozbrojených konfliktů, když se jimi v práci téměř nezabývá. Možná, že by jedna otázka měla směřovat k tomu, jaký rozdíl je mezi zakázanými prostředky

vedení války na jedné straně a způsoby vedení ozbrojených konfliktů na straně druhé. Přestože je práce systematicky členěna a je napsána standardně se slušnou jazykovou a grafickou úpravou, je jejím zásadním nedostatkem práce s relevantními prameny, a zejména její přílišná plytkost. Historický vývoj v dané oblasti je jistě zajímavý, bohužel by dal zkoumat v každé subkapitole zvlášť a autorovi by takovýto přístup umožnil proniknout poněkud více do hloubky.

I přes výše uvedené výtky nenamítám nic proti tomu, aby byl diplomant připuštěn s prací k ústní obhajobě.

Vladimír Balaš

V Praze dne 14.11.2011